

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 28

CENA 20 DIN

Ptuj, dne 28. julija 1961

Letnik XIV

Gospodarske organizacije V LETU 1960

V letu 1960 je poslovalo na območju ptujske občine 80 samostojnih gospodarskih organizacij, od tega:

industrijskih	11
kmetijskih	5
KZ	13
gozdarskih	1
gradbeniških	2
prometnih	1
trgovinskih	12
gostinskih	12
in obrtnih	25

V letu 1960 je dosegel družbeni sektor gospodarstva velik napredek. Vse gospodarske organizacije so dosegle skupno 27.563.696.000 dinarjev celotnega dohodka, ali 24,3% več kot v letu 1959, obenem pa so ustvarile 6 milijard 239 milijonov dohodka in 3 milijarde 637 milijonov dinarjev čistega dohodka, to je za 32,7% več čistega dohodka kot v letu 1959. Ta uspeh je bil dosežen le s 14,3% večjo zaposlenostjo delovne sile, kar pomeni, da se je v letu 1960 znatno povečala storilnost dela. Neto osebni dohodek so se povečali na 1 milijardo 704 milijone dinarjev, to je za 35,1% v primerjavi z letom 1959. Povprečni mesečni neto osebni dohodek na 1 zaposlenega pa se je povečal od 16.200 dinarjev v letu 1959 na 19.100 dinarjev ali za okrog 18%, kar je v skladu s porastom produktivnosti dela, ki je izražena v povečanju narodnega dohodka na 1 zaposlenega za 30% v primeru z letom 1959.

Navedeni uspehi so rezultat rentabilnejšega in ekonomičnejšega poslovanja gospodarskih organizacij v letu 1960. Rentabilnost podjetij se je povečala od 14,5% na 24,5%, kar pomeni, da je na vsakih 100 dinarjev vloženih sredstev bilo ustvarjeno 24,5 dinarjev dohodka. Ekonomičnost poslovanja pa se je izboljšala povprečno za 7%. Na 100 dinarjev proizvodnih stroškov je bilo v letu 1959 ustvarjeno 122,7 dinarjev, v letu 1960 pa 131 dinarjev vrednosti proizvodnje. Uspeh celotnega gospodarstva v občini so tem pomembnejši, ker so bili doseženi z racionalnejšim izkoriščanjem obstoječih proizvodnih zmogljivosti, boljše preskrbo s surovinami, smotnejšo organizacijo dela in z uvedbo stimulatивnejših oblik nagrajevanja. Nove proizvodne zmogljivosti niso odločilno vplivale na povečano proizvodnjo in povečanje narodnega dohodka, ker so se povečale le za 7% in ker so bile le delno v obratovanju (TAG in meioracije).

Iz razdelitve doseženega čistega dohodka je nadalje razvidno, da se je večina gospodarskih organizacij ravnala po načelih dobrega gospodarja, saj so v sklade podjetij vložile skupno 927 milijonov dinarjev ali 2,7 krat več sredstev kot v letu 1959. Sredstva čistega dohodka za sklade podjetij so se v razmerju do narodnega dohodka povečala povprečno od 7,4% na 11,8%, medtem ko se je skupni osebni neto dohodek v razmerju do narodnega dohodka relativno zmanjšal in sicer od povprečja 21,6% v letu 1959 na 19,3% v letu 1960.

V letu 1960 so se bistveno spremenili tudi materialni odnosi delitve narodnega dohodka med skupnostjo in podjetij v korist delovnih kolektivov.

Leta 1959 je delovnim kolektivom ostalo na samostojno razpolaganje 2 milijardi 382 milijonov dinarjev ali 29% narodnega dohodka, v letu 1960 pa že 3 milijarde 637 milijonov dinarjev, to je 31,1% skupno ustvarjenega narodnega dohodka v občini. To pomeni, da se je v letu 1960 znatno povečala skupna materialna osnova delavskega samopravljavanja v občini in to ne samo absolutno ampak tudi relativno, to je v odnosu do narodnega dohodka.

INDUSTRIJA

V letu 1960 je industrija povečala rentabilnost od 11 na 22%, kar pomeni, da so bila vložena sredstva bolj racionalno izkoriščena kakor v letu 1959, razen v Tovarni perila »Delta« Ptuj, kjer se je rentabilnost zmanjšala za 14% v primerjavi z letom 1959.

Ekonomičnost poslovanja se je v industrijskih podjetjih povečala povprečno od 124 do 134%, kar je za 3% nad doseženo povprečno ekonomičnostjo gospodarstva v občini. Na povečanje ekonomičnosti v industriji je vplivalo ekonomičnejše poslovanje predvsem v sledečih industrijskih podjetjih: TGA, TVI, TAP, »Petrovica«, Mlekarna, Opekarna, Tekstilna tovarna in Tovarna strojil, medtem ko se je v »Delti« in »Lesu« (zaradi podražitev stroškov proizvodnje) ekonomičnost zmanjšala v primerjavi z letom 1959. Na povečanje proizvodnih stroškov je vplival predvsem porast cen surovinam in pomožnega materiala, delno pa je povečanje proizvodnih stroškov in s tem zmanjšanje ekonomičnosti posledica visoke iztrošenosti produktivnosti (osnovnih sredstev).

Iztroženost osnovnih sredstev postaja iz leta v leto vedno bolj pereč problem. Pojavljata se hkrati fizična iztrošenost ali fizična zastarelost in ekonomska zaostalost osnovnih sredstev. Površen pogled v analizo zaključnih računov kaže, da je stopnja sposobnosti osnovnih sredstev v industriji dokaj ugodna, saj znaša 82%.

KMETIJSTVO

V panogi kmetijstva so analizirana tri kmetijska gospodarstva in podjetje Agrottransport. Iz zbirnih podatkov zaključnih računov je razvidno, da je ta panoga družbenega sektorja gospodarstva dosegla v letu 1960 za 45% večji dohodek na enega zaposlenega kot v letu 1959. S tem je rentabilnost socialističnega sektorja kmetijstva porastla za 55% v primerjavi z letom 1959, ekonomičnost poslovanja pa za 7%.

Kljub močnemu količinskemu povečanju kmetijske proizvodnje in kakovostni spremembi materialnih odnosov v delitvi dohodka v korist podjetij, se kmetijska gospodarstva še vedno niso izmotala iz specifičnih problemov. Povprečni mesečni neto osebni dohodek je bil v letu 1960 nižji od povprečja 21,6% v letu 1959 na 19,3% v letu 1960.

dohodek sta v letu 1960 ustvarila kmetijsko gospodarstvo »Dravsko polje«, Kidričevo.

OBRT

Obrtna podjetja in obrtne delavnice so v letu 1960 dosegla 1.682 milijard dinarjev celotnega dohodka ali 58 odst. več kot v letu 1959. Število zaposlenih se je povečalo od 840 na 1043, to je za 29 odst. To pomeni, da se je produktivnost dela v obrti povečala za 14 odst., tako da je povečanje povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega od 15.000 na 16.000 dinarjev ali za 7 odst. ekonomsko utemeljeno.

Razmeroma nizke akumulativne so bile v letu 1960 predvsem sledeče obrtne delavnice: šiviljska delavnica, krojaštvo »Moda«, krojaška zadruga, splošno čevljarstvo in »Pletarna«, ki so ustvarile najnižje osebne dohodke na zaposlenost v občini.

TRGOVINA

Trgovska podjetja, s sedežem v Ptuj, so v letu 1960 ustvarila 6.263 milijarde dinarjev prometa ali 12,8 odst. več v primerjavi z letom 1959 in pri tem dosegla 318 milijonov dinarjev čistega dohodka, ali 35 odst. več kot v letu 1959. To pomeni, da se je akumulativnost trgovine v letu 1960 nekoliko izboljšala. K temu je delno prispevalo (7 odst.) ekonomičnejše poslovanje tako, da je rentabilnost porasla od 20 odst. na 24 odst., to je za eno petino. Kljub delnemu porastu akumulativnosti (skladi podjetij so se povečali od 2,1 na 6,1 milijona, to je za 186 odst.) pa trgovina ni izkoristila vseh možnosti akumuliranja. Tako so »Panonija«, »Izbiro« in druge trgovske gospodarske organizacije ostale brez sredstev za modernizacijo lokalov.

Trgovska podjetja so nasprotovale povišanju najemnin za trgovske lokale, ki znaša le povprečno 150 dinarjev za kvadratni meter, medtem ko je v drugih mestih določena tudi do 500 in preko 1000 dinarjev.

Ovinek v Spuhlji zopet zahteval prometno nesrečo

Na ovinku v Spuhlji je prišlo v sredo 26. julija, ob 14.50 do težje prometne nesreče, ki na srečo ni zahtevala človeških žrtev.

Ob tem času je privozil v meri proti Varaždinu iz Ptuja tovornjak s prikolico — Mercedes Avtotransportnega podjetja »Vojvodina« iz Novega Sada. Sofer očividno ni mogel zvoziti ostrega ovinka. Zaneslo ga je na desni rob cestišča, kjer se je težko naloženo vozilo prevrnilo.

Kot rečeno, nesreča ni zahtevala človeških žrtev, materialna škoda pa je občutna, ker je bil tovornjak polno naložen, prav tako tudi prikolica z raznim električnim materialom (elektromotorji, fluorcevi itd.).

V četrtek zjutraj je bil prevrtnjen tovornjak še vedno na

Na zmanjšanje akumulativnosti je negativno vplivala tudi nelojalna konkurenca pri prodaji industrijskega blaga, kar je posledica neurejenosti, predvsem pa v tem, ker podjetja in trgovine v Ptuj niso specializirane. Zato je potrebno, da svet za blagovni promet prouči vprašanje specializacije, kar bo prineslo izboljšanje za potrošnika, ker bo imel boljše izbire blaga in podjetja, ker bo akumulativnejše in ker bo doseglo boljši koeficient obratovanja obratnih sredstev, ki so sedaj neracionalno vezana v prekomernih zalogah.

GOSTINSTVO

V gostinstvu posluje 12 družbenih samostojnih gostin. podjetij in gostišč, ki so vse pavšalirane. V letu 1960 so opravile 384 milijonov dinarjev gostinskih storitev ali 47 odst. več v primerjavi z letom 1959. V enakem razmerju se je povečal tudi čisti dohodek. Skladi podjetij pa so se povečali od 7.230 milijonov dinarjev na 16.946 milijonov dinarjev, to je za 134 odst. Okrog 30 odst. skladov so ustvarile gostinske gospodarske organizacije na račun nizkega pavšala, ker je občina s pavšalno pogodbo odstopila gospodarskim organizacijam 8.275 milijonov dinarjev prometnega davka.

Taka politika delitve dohodka je bila utemeljena, ker so morale gostinske organizacije izboljšati tehnični in sanitarni nivo gostinskih lokalov in storitev. Vendar je ugotovljeno, da se odstopljena sredstva zaradi razdrobljenosti in večjega števila manjših skladov ponekod nenačrtno trošijo in investirajo v nepotrebne objekte ter ne pomenijo tiste materialne sile, kot če bi bila sredstva bolj koncentrirana. Zaradi tega je tudi ta ugotovitev ena izmed drugih okolnosti, ki so narekovale akcijo združevanja samostojnih gostiln v sestavo enega podjetja v Ptuj, da bi bilo v občini dvoje gostinskih podjetij (Ptuj in Borl) dve DUR in en obrat družbene prehrane — »Beli križ« Ptuj.

cesti, ker ga dvigalo prejšnji dan ni moglo zaradi prevelike teže dvigniti. V četrtek je prišlo močnejše dvigalo, ki je cesto ponovno v celoti usposobilo za promet.

Zavod za prosvetno - pedagoško službo v Ptuj

Glede na ustrezne predpise morajo ustanoviti občinski ljudski odbori zavode za prosvetno-pedagoško službo. Občine lahko po teh predpisih ustanovijo zavode sporazumno, glede na možnosti in potrebe za več občin hkrati. Tako sta se tudi Občinska ljudska odbora Ptuj in Ormož sporazumela o ustanovitvi takšnega skupnega zavoda.

Glasillo Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«, zavod s samostojnim finanstranjem.

Odgovorni urednik: Anton Bauman.

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8.

Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj

št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo

Naš KOMENTAR

Krvavi dnevi v Bizerti so vnesli v napet položaj na svetu še eno vznemirjenje. Ne gre za nevarnost vojne med Tunisom in Francijo, saj je vsakomur jasno, da bi bila tuniška armada premagana v nekaj dneh, pač pa gre za uspešen boj proti kolonializmu, ki je imel gluha ušesa za sporazumevanje.

Prve ocene, da je Burgiba organiziral spor okoli Bizerte zaradi izsiljevanja Alžircev so se izkazale kot netočne. Ker so jih napačno povezali z dogodki v Sahari. Alžirci in Tunizijci se niso sporazumeli okoli tuniske akcije v Sahari in jim očitali, da delajo dejansko za francosko stališče, medtem ko so akcijo v Bizerti pozdravili.

Prve boje so zaključili. Stevilo žrtev je tolikšno, da je šlo za majhno vojno. Francozi so izrinili branilce barikad in z bombami, minami ter raketi pobili okoli 670 ljudi. Da, zmagali so, toda njihova zmaga je največji poraz, ki si ga mora pripisati Francija, kot braniteljica kolonializma. Ne gre samo za moralni poraz, ker je svet obsodil teroristično početja legionarjev in padalcev, pač pa gre za dejanski politični poraz, ki bo povzročil hitro evakuacijo oporišča v Bizerti, obenem pa je odtegnil prijatelja Burgiba iz francoskih vrst.

Charles de Gaulle si bržda ni predstavljal, da bi arabski svet v odločilnem trenutku pozabil na Burgibina stališča in mu ponudil roko. Niti na to ni računal, da je Burgiba hotel oborožen spopad, ker le s tem lahko pride pred Varnostni svet ter vzkligne: »Svetovni mir je ogrožen! Pomagajte!«

Ceprav je Varnostni svet ukrepal polovičarsko, saj je le predlagal, da se bojičji strani umakneta na izhodiščne položaje, ni pa hotel ničesar slišati o bodočih pogajanjih in o umiku Francozov, je razprava pred svetom toliko pomembna, ker je spor v Bizerti prerasel okvire francosko-tuniskega spora. Postal je mednarodni, torej tisto, kar niso hoteli Francozi, zato pa hoteli Tunizijci. Burgiba je že ob prvih streljih povedal, da vojaški poraz ne bo nič presenetljivega, saj šteje tuniški narod

komaj štiri milijone ljudi, zato pa bo zagotovljena politična zmaga.

Ceprav so boje ustavili, problema še niso rešili, kajti Francozi so odkrito kršili določila Varnostnega sveta o umiku na izhodiščne položaje. Sedaj že govorijo o tem, č bi problem ponovno sprožili pred Varnostnim svetom.

Pri bizertski aferi ne smemo prezreti dejstva, da Francozi nimajo v rokah nobenega sporazuma, ali pogodbe, ki jim zagotavlja pravico do oporišča. Zakaj so potem še v Tunisu? Francija je priznala neodvisnost dežele pred petimi leti in povedala, da bo v doglednem času evakuirala svoje čete. Se le leta 1959 so umaknili vojsko iz ostalih delov Tunisa. Takrat so obljubili, da bodo evakuirali tudi Bizerto, toda odlašali so tako dolgo, da je prišlo do vrhunca. Sedaj mora Francozi požrti svojo bliskovito zmago s samostojnim porazom.

BERLIN IN VOJNA

Zadnji Kennedyjev govor preko radia je napovedal občutno povečanje ameriške vojske in to kar za milijon ljudi. Z mrzlično naglico nameravajo povečati svoje vojaške zmogljivosti. Oboroževalni stroški so sedaj mnogo večji, kot v času korejske vojne. Vse to počenja pod plaščem obrambe Berlina. Ali lahko pride do vojne, ali ne? Odgovor bo ostal odprt do zadnjega trenutka, kajti ameriška politika do Berlina je polna protislovij. Na eni strani govorijo, da ne bodo odstopili niti za korak in da sodijo morebitno enostransko »irovno pogodbo Sovjetske zveze z Vzhodno Nemčijo za neveljavno, na drugi strani pa zopet neuradno pravijo, da je takšna pogodba edino normalna zadeva. Celo pokojni Dulles je nekoč govoril, da bodo pristali na kontrolo pri prehodu v Berlin.

Kaj bodo storili? Bodo tvegali klasično vojno brez atomskih bomb in raket z jedrskimi glavami? Ali ne odpira takšna vojna vrata atomski vojni? Kdo bo prvi pritisnil na gumb?

Le mrzlično politično delo nerazvrščenih dežel bo lahko preprečilo vojno, ki grozi človeštvu.

Zavod bo deloval za napredek in izpopolnjevanje vzgojnega in izobraževalnega dela na šolah, šolskih centrih, centrih za strokovno izobraževanje delavcev ter drugih izobraževalnih in vzgojnih zavodih zaradi pedagoških navodil učiteljem, vzgojiteljem in instruktorjem v podjetjih ter zaradi nadzora nad pedagoškim delom šol pri uresničevanju njihovih vzgojnih in izobraževalnih nalog.

Sedež zavoda bo v Ptuj.

Odprava osnovne šole »Jožeta Lacka«, v Ptuj

Svet za šolstvo pri občinskem ljudskem odboru Ptuj je nedavno razpravljal o ukinitvi osnovne šole »Jožeta Lacka« v Ptuj ter ta svoj predlog dal v razpravo tudi občinskemu zboru ljudskega odbora. Svoj predlog je utemeljil s tem, da je ta šola v isti stavbi s šolo »Toneta Znidariča«, da obe šoli uporabljata iste kabinete, zbornice, pisarno in druge prostore. Tako druga drugo ovirata pri delu, medtem ko bi isto delo lažje opravljal en zavod. Tudi oba kolektiva sta razpravljala o tem predlogu ter so se vsi strinjali z združitvijo.

Občinski zbor je izrazil svojo soglasje s tem predlogom sveta za šolstvo, vendar je za dokončno rešitev tega vprašanja

nja pristojen Izvršni svet Ljudske skupščine, ki bo na ustrezen predlog občinskega ljudskega odbora pravočasno odločil.

Poimenovanje po Jožetu Lacku bo dobila druga prosvetna ustanova v Ptuj.

Lunine spremembe in vremenska napoved

Lunine spremembe in vremenska napoved za čas od 29. julija do 5. avgusta 1961

Zadnji krajec bo 3. avgusta ob 12.48 uri. Spremenljivo vreme: vroče, plohe in nevihte. Lepo vreme ne bo trajalo več kot po dva dni.

III

18. MARIBORSKI
T E D E N

Obiščite

od 29. julija do 6. avgusta 1961

Velika prodaja blaga za široko
potrošnjo po znižanih cenah. Vsak dan
ob 17. in 20. uri zabavni program
z modno revijo. Sodoben zabavni park.

Ekonomske enote in deitev dohodka po delu

(Nadaljevanje)

Vsa merila, ki so določena v pravilniku osebnih dohodkov, imajo pri obračunu enako veljavo, kar pomeni, da morajo biti takšna, da jih je možno preračunati na enotni imenovalec, t. j. na dinar ali točko.

Merila za ugotavljanje osebnih dohodkov

V pravilniku o delitvi osebnih dohodkov se najprej podrobneje določijo merila za ugotavljanje osebnih dohodkov posameznih organizacijskih enot in nato podrobneje merila, po katerih se ugotavlja delež posameznih delavcev pri delitvi sredstev osebnih dohodkov. Ta merila so:

1. vrednost delovnega mesta — dela

Vrednost delovnega mesta oziroma dela je lahko določeno v točkah ali dinarjih, vendar ne predstavlja nobenih stalnih mesečnih ali urnih postavk, temveč je le merilo za vrednotenje delovnega mesta oziroma dela. Vrednost delovnega mesta oziroma dela lahko določimo na dotedanji način, t. j.:

1.) »po občutku«, kar pomeni, da kolektiv določi razmere med vrednostjo posameznih delovnih mest, ne da bi se spuščal v podrobne analize elementov, ki vplivajo na zahtevnost posameznega delovnega mesta, ali pa

2.) na podlagi skrbno pripravljene in izvršene analitične ocene, pri kateri se ne upoštevajo osebe, ki opravljajo posamezne vrste del, ampak se samo ocenjuje vrsta dela in delovno mesto.

Pri določitvi vrednosti delovnega mesta se upoštevajo a) zahtevnost, b) težavnost dela, c) odgovornost, d) delovne razmere na delovnem mestu ter druga merila, ki pripomorejo, k pravi delitvi osebnih dohodkov oziroma vrednotenju dela.

Tista podjetja, ki smatrajo, da so sedanja razmerja med vrednostjo delovnih mest po dosedanjih tarifnih postavkah (če so bila upoštevana delovna mesta in ne osebe) pravilna, lahko vzamejo to kot osnovo, ker so ta razmerja praktično že rezultat osemletnega vsiljevanja vrednosti delovnih mest. Vrednost delovnega mesta oziroma dela naj bo postavljena tako, da ima večje število delavcev res občutek, da je ta vrednost ekvivalent višinega dela, to je vseh pogojev delovnega mesta in da ni med temi nesorazmernosti, ki bi vplivale na delavce in povzročale občutke nepravilne ocene ali vrednotenja.

2. norme

Z uvajanjem nagajenja po kompleksnem učinku so nekateri smatrali, da je prenehanje potreba po uporabi norm dela kot merila individualnega uspeha. Seveda je tako naziranje zgrešeno. Vse do takrat, dokler bo individualna količina dela merilo o razdelitvi po 197. čl. Zakona o delovnih razmerjih pa je to še, toliko časa morajo obstajati tudi norme.

S pravilnikom je treba dočeti kod in na kak način lahko določa delovne norme, skladne postavke, individualne ali skupinske akorde. Za določanje teh meril bo potrebno še naprej izboljševati sistem delovnih norm in to ne samo administrativno — tehnično, ampak predvsem ob sodelovanju vseh članov kolektiva.

3. Uspeh organizacijske enote

Uspeh organizacijske enote pomeni, da ločeno ugotavljamo po obratih ali drugih ekonomskih enotah uspeh poslovanja. Pod uspehom poslovanja manjših enot pojmuje običajno v praksi

razliko med normiranimi ali planskimi stroški in med dejanskimi stroški za določen obseg poslovanja.

Seveda pa lahko smatramo za uspeh poslovanja manjših enot tudi čist dohodek, vendar se srečamo pri tem s problemom, kako ovrednotiti storitve in polizdelke, ki jih enote medsebojno izvršujejo ali izdelajo za končni izdelek, kateremu prizna tržišče prodajno ceno in je ta rezultat dela vseh oddelkov. Če želimo ugotovljati čist dohodek ločeno po organizacijskih enotah, potem je nujno, da uvedemo takolimenovane obračunske cene, kar pomeni, da je predviden dobiček sorazmerno porazdeljen med organizacijske enote in so obračunske cene določene tako, da zajamejo tudi kalkulativni dobiček. Način ugotavljanja uspeha je za proizvodne obrate različen od načina ugotavljanja uspeha za pomožne in takolimenovane predračunske enote.

4. Skupni uspeh podjetja

Skupni uspeh podjetja, to je ustvarjen del čistega dohodka, ki ga je kolektiv po določbah pravilnika namenil za osebne dohodke.

ke, se ugotavlja na osnovi meril in določb pravilnika o delitvi čistega dohodka.

Razen teh načelnih določb, naj bi vseboval Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov še druge določbe, ki jih mora imeti pravilnik še kot samoupravni akt trajnega pomena. Pravilnik o razdelitvi osebnih dohodkov naj bi v širših potezah vseboval sledeče določbe:

1. Splošne določbe

— firma podjetja, značilnost njene notranje organizacije, na katerih temelji osvojeni način razdelitve osebnih dohodkov, z navedbo ekonomskih enot, po katerih se vrši razdelitev in podobno.

2. Načela o osebnem dohodku delavcev

— na kratko iznesti osnovna načela o osnovnem dohodku delavcev, o čemer je bilo zgoraj govora. To morajo biti uvodne določbe v nadaljnjo razčlenitev osebnih dohodkov.

3. Način ugotavljanja osebnega dohodka delavca in povezovanja njegove višine z

a) individualnim uspehom delavca,

b) uspehom ekonomske enote, c) uspehom gospodarske organizacije kot celote.

Tu je potrebno opisati ves mehanizem ugotavljanja osebnih dohodkov udeleženega delavca.

4. Ugotavljanje odnosa v vrednosti delovnih mest (s prilogo tabele popisa delovnih mest in z navedbo njihove vrednosti).

— največ določb pravilnika se bo nanašalo na definiranje poedinih osnov in meril individualne udeležbe v razdelitvi sredstev za osebne dohodke, začeti z odnosom vrednosti delovnih mest, pa do meril konkretnih rezultatov poedinih delavcev. Vrednost delovnih mest se izkaže s pomočjo tabele, ki vsebuje nazive delovnih mest in dinarjih. Najboljše je, da se delovna mesta izkažejo po ekonomskih enotah. Tu je treba navesti tudi določbe o postopku za ugotavljanje vrednosti uvažanja novih delovnih mest ali spremembe vrednosti sedanjih radi spremembe tehnološkega postopka. Prav tako se tu lahko navede kdaj se lahko v izjemnih primerih odstopa od ugotovljene vrednosti delovnih mest (ko želi podjetje dobiti kakšnega posebnega strokovnjaka) itd.

Viktor Makovec

(Dalje prihodnjič)

Spremembe v družbenem planu in proračunu

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora Ptuj je bil na dnevnem redu poleg o. a. lega, kakor smo že omenili v našem sestanku s seje v predhodnji številki našega lista, tudi predlog odloka o spremembah družbenega plana in pod posebno točko dnevnega reda tudi poseben predlog odloka o spremembah in dopolnitvah proračuna občine Ptuj za letošnje leto.

Do sprememb v planu je prišlo na podlagi zakona o obveznih rezervah skladov in odloka o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1961, ki ju je sprejela Zvezna ljudska skupščina dne 9. junija t. l.

Po teh predpisih se omembe s planom predvidena investicijska potrošnja. Zato je bilo potrebno spremeniti tista določila družbenega plana občine, ki razporejajo sredstva občinskega investicijskega sklada in občinskega sklada za šolstvo.

Tako je prišlo pri trošenju sredstev investicijskega sklada občine v letošnjem letu do sprememb v tem, da bo v i-

dustriji na razpolago za investicije le 12.000.000 din namesto predvidenih 19.900.000 din, v kmetijstvu 50.000.000 din namesto predvidenih 57.300.000 dinarjev, v prometu nič namesto predvidenih 10.000.000 din, v trgovini 800.000 namesto predvidenih 7.800.000 din, v gostinstvu 17.000.000 namesto predvidenih 16.000.000 din in v obrti 22.165.000 namesto predvidenih 25.942.000 din.

V občinskem skladu za šolstvo pa se bodo dohodki spremenili takole: dotacije i. pr. računa 275.388.000 din namesto 289.818.000 din ter ostale spremembe, da bo sklad o. a. na razpolago s 407.288.000 din namesto predvidenih 398.018.000 dinarjev.

SPREMEMBE V PRORACUNU

Glede na 2. točko odloka o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1961 mora občina Ptuj odvesti 10 odst. dohodkov v posebno proračunsko rezervno, ki je v letu 1961 ne sme porabiti. To je pomenilo, da je bila za isti odstotek znižati svoje proračunske izdatke.

Ze sedaj mislimo na setev!

Pridelki žit z mnogih naših parcel nikakor niso zadovoljivi. Vzrokov za to je več.

Vsekakor mnogi kmetovalci pozabljajo na pravilo, da je treba seme pred setvijo očistiti in razkužiti. To je pogoj dobremu razvežanju pridelku. Treba je upoštevati, da navadni čistilni stroji ločijo in čistijo žito večnoma po velikosti zrn, medtem ko je potrebno, semensko žito očistiti na strojih, ki razbirajo zrnje po velikosti, teži in obliki, to se pravi na selektorjih; le tako dobimo kakovostno semensko blago, ki bo dalo bujne posevke in velike hektarske donose.

Da bi omejili in preprečili širjenje bolezni, zlasti snetijskosti na žitnih posevkih, je potrebno, žito pred setvijo razkužiti. Žito lahko razkužimo na suhi ali mokri način. Po prvem načinu namakamo žito v strupenih raztopinah, po drugem pa ga pomešamo s strupenimi praški. Prvi je zamudnejši in težji, ker je treba žito po razkuževanju osušiti. Za mokro kot za suho razkuževanje uporabljamo kemična sredstva z istimi oznakami in s to razliko, da so nekatera pripravljena na delovanje kot raztopina, druga pa kot prah.

Pri namakanju žita splavajo vsa slaba, bolna in manjvredna zrna na površino ter jih lahko odstranimo. Z mokrim razkuževanjem opravimo nekakšno dodatno čiščenje semenskega žita, tudi samo razkuževanje je temeljitejše, ker tekočina ovlaži vsa površina zrn, medtem ko pri zapraševanju lahko ostanejo deli semena ali celo cela zrna nerazkužena.

Pri mokrem razkuževanju pšenice ali ječmena vzamemo na 100 litrov vode 100 gr. ceretana ali germsana. Podobno sredstvo je abavit. modre galice, ki jo ponekod še uporabljajo, pa ne priporočam. V raztopini ceretana ali germsa so klice v kakšnih 30 minutah docela uničene. Razgrnjeno sušene se žito je potrebno večkrat premešati. Posušena ne sipamo nazaj v vreče ali drugim, kjer je bilo pred razkuževanjem, ker se lahko ponovno okuži.

S 100 l tekočine lahko razkužimo 300 kg semenskega žita, vendar moramo imeti pripravljenih še kakšnih 50 l sveže raztopine za eventualno dolivanje razkužila. Vsekakor moramo pri tem delu paziti, ker so razkuževalna sredstva hudi strupi.

Inž. Egon Zorec

Stanovanjska zakonodaja

(Nadaljevanje)

II. Podstanovništvo

Stanovanjska pravica vsebuje tudi pravico nosilca te pravice, da del svojega stanovanjskega prostora da v podnajem katerikoli osebi in tako upostavi podstanovniško razmerje.

V zakonskih določilih je posvečeno podstanovniškemu razmerju precej pozornosti ter mu je dan precejšen pomen, ki naj bi imel pri reševanju stanovanjskega problema pri sedanji krizi pomembno vlogo. Prav tako ima podstanovniško razmerje odločilno vlogo pri likvidaciji stanovanjskih razmerij, katerih negativne posledice so dobro znane. Največja prednost podstanovniškega razmerja nasproti stanovanstvu je v tem, da je stanovanstvo prisiljeno razmerje, ki silijo ljudi, da proti svoji volji žive v skupnem stanovanju, medtem ko se zasnuje podstanovniško razmerje prostovoljno. Po drugi strani pa je podstanovniško razmerje zelo ugoden instrument za reševanje problemov presežka stanovanjskih prostorov: uporabnik stanovanja, katerega stanovanjski prostor ni racionalno izkoriščen, lahko vzpostavi podstanovniško razmerje, s čimer racionalno uporabi svoj stanovanjski prostor, hkrati pa si zagotovi dodatne dohodke. Razen tega je podstanovništvo družbeno nujno potrebna kategorija, ker so namreč cele skupine prebivalcev, ki so lahko samo podstanovniki: študenti, samci obeh spolov itd.

Res je, da mnogi nosilci stanovanjske pravice izkoriščajo podstanovništvo z neprimerno visokimi odškodninami, ki jih mesečno zaračunavajo, vendar bo tudi to vprašanje rešeno, ko bo občinski ljudski odbor sprejel predpis, ki bo določal višino nadomestila za uporabo samskega stanovanjskega prostora, kakor tudi maksimalna nadomestila za druge storitve, ki jih nudi nosilec stanovanjskih pravic podstanovniku. Razen tega ima lahko nosilec stanovanjskih pravic samo na podlagi dovoljenja stanovanjskega organa večje število podstanovancev, kot to

določi občinski ljudski odbor. V tem primeru se šteje, da se ukvarja z dajanjem prostorov v uporabo podstanovalecem poklicno, zato mora plačati razen davka od dohodka tudi zvišano najemnino, ki jo predpiše občinski ljudski odbor. Teh predpisov občinski ljudski odbor ni sprejel, zato se zaenkrat še nosilec stanovanjskih pravic in podstanovalec pogodbeno dogovorita o svojih pravicah in dolžnostih ter drugih obveznostih, ki nastajajo iz podstanovniškega razmerja.

III. Sostanovniška razmerja

Sostanovalec je nosilec stanovanjske pravice glede tistih stanovanjskih prostorov, ki jih uporablja kot sostanovalec. Da bi se preprečile negativne pojave, ki jih povzročajo sostanovniška razmerja, se po določbah zakona o stanovanjskih razmerjih ne smejo upoštevati nova sostanovniška razmerja, vendar sedanja sostanovniška razmerja še ostanejo, če pa eden sostanovalec preneha uporabljati prostore, se ti prostori ne dajo v uporabo novemu sostanovalecu, temveč jih dobi sostanovalec, ki ostane v stanovanju ob pogodu da je stanovanje racionalno izkoriščeno.

Pravni položaj sostanovalec je enak položaju nosilca stanovanjske pravice (pravica do trajne uporabe stanovanja, pravica sodelovanja pri družbenem upravljanju hiše, pravica do zamenjave stanovanja in upostavitve podstanovniškega razmerja). Te pravice seveda pripadajo sostanovalecu z omejitvami, ki izhajajo iz same narave sostanovniškega razmerja. Tako je potrebno za jemanje podstanovalec soglasje ostalih sostanovancev, medtem ko lahko stanovanjski organ odkloni zahtevo enega sostanovalec za zamenjavo stanovanja, če temu nasprotujejo drugi sostanovalec zaradi tega, ker bi se z zamenjavo stanovanja njihove stanovanjske razmere znatno poslabšale.

Iz navedenega je razvidno, da je težnja za čimprejšnjo likvidacijo sostanovniških razmerij, iz katerih pogosto izhajajo najbolj nesocialni odnosi.

III. Družbeno upravljanje stanovanjskih hiš

Hišni svet kot organi družbenega upravljanja stanovanjskih hiš so bili formirani pred več kot petimi leti pred izdajo stanovanjskih zakonov, t. j. takrat, ko smo tudi na drugih področjih družbenega življenja začeli prenašati funkcije upravljanja na družbene organe. Vendar so bili hišni sveti po svojem nastanku in razvoju nekoliko specifična oblika družbenega upravljanja, ker niso bili formirani samo v hišah, ki so bile družbeno last, temveč tudi v najemnih zgradbah, ki so bile last državljanov. Hišni sveti se torej niso pojavili samo kot instrument proti birokratičnim težnjam na področju stanovanjskega sklada, temveč tudi kot sredstvo za omejevanje zasebnih lastnin in za preprečevanje izkoriščanja stanovančev.

Novi hišni sveti, ki so bili voljeni prvič v letu 1959/60, so kot organi družbenega upravljanja prenehali igrati vlogo omejevanja zasebnih lastnin na področju stanovanjskega gospodarstva. Hišni sveti se pojavljajo sedaj kot normalna oblika v uprav-

Dobra moka za dober kruh

Tržna inšpekcija v Ptuj je v začetku letošnjega leta prejela več pritožb s strani individualnih potrošnikov zaradi nekvadratnih pekarskih izdelkov pekarskega podjetja »Vinko Reš« iz Ptuja. Nastal je resen problem v zvezi s preskrbo pekarskih izdelkov glede kvalitete. Iz tega vzroka je tržni inšpektor bil prisiljen, izvršiti kontrolo v dveh pekarnah in sicer v pekarni na Ormoški cesti in v Lackovi ulici. Kontrolni pregled je bil opravljen letos 8. marca. Toda slaba kvaliteta kruha in žemelj ni bila krivda pekarn samih, kajti kakor so same izjavljale, ne morejo izdelovati boljših pekarskih izdelkov, ker često prejemaajo od

lastnega mlinkega obrata slabe mlinke izdelke. Analizni vzorci, vzeti v pekarni na Ormoški cesti, so pokazali, da moka tipa 400, moka z oznako Og in ržena moka tipa 950 ne ustrezajo predpisani kakovosti za pečenje pekarskih izdelkov. Rženo moko je podjetje nabavilo pri Mlinskem podjetju v Murski Soboti, vendar kljub temu samo odgovarja za nepravilnosti, kjer je iz neprimerne moke peklo rženi kruh, ne da bi se o kvaliteti moke prej prepričalo. Istega dne je tržna inšpekcija izvedla preiskavo tudi v pekarni v Lackovi ulici, kjer je ugotovila, da pšenična moka tipa 1000, pšenična moka tipa 400 in ržena moka tipa 950

tudi ne ustrezajo predpisanim pogojem za peko. Na podlagi dokumentov je bilo ugotovljeno, da zgoraj omenjeni mlevski izdelki izhajajo iz podjetja v Murski Soboti.

S tem v zvezi je tržna inšpekcija zaslišala kot odgovorno osebo direktorja podjetja, ki je omenjene napake v podjetju priznal, v zagovor pa je navedel, da je vzrok temu slaba pšenica in da podjetje ni moglo analizirati mlevskih izdelkov v lastnem laboratoriju. Dejal je tudi, da je do nepravilnosti prišlo po krivdi obratovodje. Zaslišanje obratovodje mlinkega obrata se je sklicevalo na to, češ da je bil pomanjkljivo vzet vzorec s strani tržne inšpekcije, ker so vzorce jemali le iz ene vreče in bi po

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kadri- osnovno vprašanje socialistične preobrazbe kmetijstva

O dvigu kmetijske proizvodnje, o uporabi umetnih gnojil in zaščitnih sredstev, o modernih strojih za obdelovanje zemlje in posravljanje pridelkov: veliko govorimo in pišemo. Vse premalo pa poudarjamo in skrbimo za ljudi, ki naj bi takšno kmetijsko proizvodnjo vodili. Izobraževanju kmetijskih proizvajalcev posvečamo vse premalo skrbi.

Nedvomno je Kmetijska šola v Turnišču pri Ptuj na našem območju prvo žarišče strokovnega izobraževanja bodočih kmetijskih proizvajalcev. Letos je zapustilo to šolo 31 absolventov, v prvem letniku pa jih je 37 in so sedaj na praksi. To je že lepo število. Pri vpisu novincev pa se opaža, da nekatere izrazito kmetijsko področja, kot je Gorišnica, Videm, Trnovska vas, Juršinci, Markovci, Ormož in druga ne dajejo mlađine v kmetijsko šolo, čeprav je to ravno za ta področja zelo potrebno. Tudi kmetijsko gospodarstvo premalo skrbi za svojo bodočo kvalificirano delovno silo.

Učenci si pridobijo v šoli teorijo in prakso, torej to, kar jim je potrebno. Šola želi in hoče vzgojiti takega kmetijskega strokovnjaka, ki se bo tvorno vključil v kmetijski proizvodni proces.

Petletni načrt računa z velikim učinkom dela kmetijskih strokovnjakov. Sredstva, ki jih naša skupnost vlaga v kmetijstvo, so velika. Le dovolj številni in strokovno podkovani kader bo sposoben, vse te naložbe res tudi gospodarno in z vidikov uvažanja socialističnih proizvodnih ter družbenih odnosov pravilno izkoristiti.

Predavatelji šole se trudijo teoretični pouk čim najtesneje povezati s prakso. Učencem omogočajo svoje pridobljeno teoretično znanje sproti preveriti pri praktičnem delu v proizvodnji. Zavedajo se, da tista teorija najpozitivneje vpliva na doseganje sprememb, mnenj in navad učencev, ki ima svoje potrdilo tudi v praksi. Zato je iz

leta v leto večji poudarek na nazorostni pouku. Tako se učenec že med šolanjem čuti proizvajalca in gleda po odhodu iz šole na uspehe, ki jih je spoznal in dosegel pri praksi, kot na nekakšno splošno norme za delo v proizvodnji. Povezavi teorije z delovno in življenjsko prakso služijo tudi razni seminarji, krožki, vaje, predavanja in prizadevanje organizacij, ki delujejo na šoli.

Kmetijske organizacije, kmetijsko gospodarstvo in zasebni kmetijski proizvajalci bodo najzadnje prispevali k uresničenju petletnega načrta, če bodo pravočasno poskrbeli za nove kadre v kmetijstvu.

Se enkrat naj poudarimo: sleherni učenec te šole ima pravico in možnost, nadaljevati šolanje na srednji kmetijski šoli in postati kmetijski tehnik. S to kvalifikacijo ima tudi možnost nadaljnjega šolanja na višjih kmetijskih šolah.

Inž. Egon Zorec

Nepotrebna smrt matere več otrok

V ptujski bolnici je 28. januarja letos nenadoma umrla M. A. iz Kidričevega. Sodnomedijski izvedenec je ugotovil, da je vzrok smrti izredno težka sepsa, ki je nastopila v zvezi z nasilno in nestrokovno prekinitvijo nosečnosti.

V kazenskem postopku, ki je sledil ugotovitvam se je ugotovilo, da je bilo pokojna M. A. mati šestih otrok. Letos januarja je opazila, da je znova v tretjem mesecu nosečnosti. Namesto, da bi se za odpravo telesnega plodu obrnila na zdravniško komisijo, ki bi ji po proučitvi družinskih in socialnih razmer prav gotovo odobrila odpravo plodu v zdravstveni ustanovi pod zdravniškim nadzorstvom, se je odločila za krivični splav. 25. januarja se je oglašila pri svoji sestri H. M. v Kidričevem in jo prosila, naj ji posodi cevko — kateter, češ, da si bo sama odpravila plod, kar ne želi imeti otroka. Ne da bi pomislila na posledice, je vzela H. M. iz zidne omarice kateter, kjer

ga je bila svoj čas pustila neka podnajemnica in ji ga izročila. Zaradi okužbe, ki si jo je povzročila z uporabo tega pripomočka, je bila že naslednji dan v bolnišnico, kjer pa ni bilo več pomoči in je naslednji dan na posledicah zastrupitve umrla.

Medtem, ko je morala pokojna M. A. svojo nepremišljenost plačati z življenjem, se je morala njena sestra H. M. zaradi pomoči pri odpravi telesnega plodu, s katero je posredno pomagala pri zastrupitvi, zagovarjati pred Okrožnim sodiščem v Mariboru in bila obsojena na tri mesece zapora. Ker pa je obdolženka že razmeroma stara, mati petih otrok in precej bolhna, ji je sodišče izvršitev kazni odložilo za dobo enega leta. Ta primer tragične smrti, ko je šest otrok izgubilo mater, znova kaže, da nekatere matere, ki zaradi nosečnosti zaidejo v težak položaj, premalo poučene o pravicah, ki jim jih v takih primerih nudi naša družba.

Ob 20-letnici vstaje

Središki borci za svobodo

Dne 15. aprila 1941 se je vrnil v Središče inženir Polde Berce, na svoj dom. Zaposlil se je v kamnolomu na Humu, da bi bilo manj sumljivo njegovo delo za osvoboditev. Njegova žena učiteljica Milena je začela navezovati stike z znanjci in sorodniki in jih pripravljati na upor proti okupatorju. V krog pobornikov za svobodo sta Berceva pritegnila Lojzko Berce, mlado dijakinjo in Poldetovo sestro, Franca Ožeka, Karla Klobučarja, Jožeta Horvata, Stefana Horvata, brivca Šavoro in Jožeta Goloba.

Tudi iz vrst Slovenskih fantov so se pridružili OF Jože in Tone Filipič ter Bogdan Konrad, od nacionalistično usmerjenih in politično neopredeljenih pa Milan Haložan, Ivan Hanželič, Franc Horvat, Franc Jurjasevič, Matija Veselko, postajenačelnik Stampar in drugi. Iz Maribora je prinašal Hanželičev sin Ivan, vajenec v kovinskih strojih, ilegalni tisk.

V Središču je prihajal iz Jastrebov na Kogu profesor Jože Kerencič na sestanke OF, ki so se vrstili od maja dalje.

Berceva hiša je bila shajališče ilegalcev in aktivistov. Avgusta je prišel v Središče tudi sekretar KP za Ljutomerko okrožje Stefan Kuhar-Boris. Po njegovi smrti je postal sekretar KP za Ljutomerko okrožje Kerencič Jože. Njegova kurirja sta bila brat Slavko in dijakinja Milena Bokša-Boža.

V središko-ljutomerskem predelu je bil organizator OF tudi Vinko Megla, krojaški pomočnik od Tomaža pri Ormožu, ki so ga leta 1935 sprejeli v SKOJ v Zagrebu, kjer je zelo predano delal za pravice delavskega razreda.

Aprila se je umaknil zaradi kompromitiranosti v domači kraj in se povezal s Kovačem, voditeljem OF v Prekmurju in Kuharjem voditeljem OF v Ljutomerskem okolišu.

Neznatna napaka huda nesreča

Nedaleč od letališča v Moškanjcih se je v ponedeljek, dne 24. julija pripetila hujša letalska nesreča. Jadralno letalo, katerega je vlekli motorni avion, se je v višini 70 metrov odpelo in strmoglavilo proti tlom. Pilot jadralnega letala, Viktor Selinšek, doma iz Lancove vasi 65, je sicer poskušal letalo uravnati, vendar mu to ni uspelo. Nekaj trenutkov pozneje se je letalo nedaleč od drevesa zarilo v zemljo.

Pilot letala je dobil težje poškodbe na hrbtenici (nalom treh vretenc), njegov spremljevalec, inštruktor Ivan Tihec iz Celja pa je dobil le lažje poškodbe po roki. Na letalu je nastala precejšnja materialna škoda. Na mesto nesreče je takoj privozil ambulančni avto, ki je ponesrečenca prepeljal v ptujsko bolnišnico. Stanje Ivana Tiheca se je že drugi dan zelo izboljšalo in je brez posledic zapustil bolnišnico. Tudi stanje Viktorja Selinška ni več tako nevarno.

Dopisujte v

PTUJSKI TEDNIK

Dobra moka za dober kruh

(Nadaljevanje s 2. strani)

Njegovemu mnenju morali jemati vzorce iz več vreč. Res pa je, da je tržna inspekcija vzela vzorec le iz ene vreče, vendar je bila vsa moka proizvedena istega dne, kar je bilo razvidno iz etiket. Zaradi tega ni zgolj samo slučaj, da bi bila moka samo v eni vreči slaba. Dejstvo je, da je podjetje zagrešilo napako (kakor je razvidno iz analiziranih vzorcev), ki bi lahko dobila večji obseg, če ne bi tržni organi pravočasno preprečili izdelovanje kruha in peciva iz neustrezne moke. Tržni inšpektor je prijavil podjetje »Vinko Reš« senatu za Prekrške v Mariboru ter je postopek že v teku.

Zveze s Ptujem, Mariborom, Ljutomerom in Prekmurjem

Ljutomerom in Prekmurjem Sredi avgusta so Nemci iskali brata dijakinje Milene Bokša-Božo, njeno mamo in učitelja pri Ormožu. Vinko, Milenin brat, jim je namreč pobegnil iz ptujskih zaporov. Da bi Vinka spravili na varno, je Megla poslal Božo v Jursince, k dr. Spindlerju, ki je povedal, da bo Vinko dobil v hosti pri Pragerskem vodiča za pot k partizanom na Dolensko.

Avgusta so Nemci aretirali BOŽO, njeno mamo in učitelja Tomaževa pri Tomažu. Izpustili so jih čez tri tedne. Boža je po vrnitvi domov stopila v ilegalo in postala kurirka, ki je povezovala osvobodilno gibanje ptujskega, Ljutomerskega, radgonskega in prekmurskega predela. V Ptuj je bila javka pri inženirju Cvahtetu na Ljutomerski cesti, na Moti pri Nadi Rajhovi, v Radgoni pri Jemcu, v Mariboru

v mali trgovini pri magdalenski cerkvi.

Milena je hodila tudi v Celje, kjer je bila javka v slaščičarni Golaš in pri Alenki Gabrovci. Pri Alenki je našla Boža Toneta Znidariča, ptujskega predvojnega komunisti, ki se je leta 1936 pridružil španskim borcem proti fašizmu. Oktobra je odšla Boža s Kerencičem v Radgono, novembra pa v Ormož, kjer je srečala »Bojana«. Tedaj so v Mariboru aretirali nekatere člane OF in zveza je bila prekinjena. Kuhar je odšel v Maribor, da bi postavil novo zvezo, a prijel so ga in ga čez 14 dni ustrleli bilo je 17. novembra 1941.

Na Kogu: peterokrake zvezde

Na Kogu so ob prihodu Nemcev uporni Slovenci okrasili hiše s peterokraki zvezdami in z emblemi KP, srpi in kladivi. Nemci so bili zelo ogorčeni. Jože Kerencič je avgusta 1941 pripravil sestanek s pristaši osvobo-

Vloga KP v ptujskem okraju pred letom 1945

Leta 1940 sta na konferenci KPS v Zalogu postala člana CK Jože Lacko in dr. Potrč, kar je pomenilo veliko priznanje.

Januarja 1941 je partijo pretresla množična aretacija njenih članov, ki so jih poslali v koncentracijsko taborišče v Medjuričju v Srbijo. Iz Ptuja so odšli najaktivnejši.

Zaradi močno utrjenih pozicij KP v stari Jugoslaviji in njeni izvežbanosti v ilegalnem delu je KPJ po prihodu okupatorja zmogla nadaljevati svoje ilegalno delo, ga razširiti med široke množice, ki jih je KP zajela v narodnoosvobodilno gibanje.

Dne 27. aprila so v Ljubljani ustanovili OF slovenskega naroda. Nemci so maja 1941 osnovali hajmatbund in vermanšaft, izgnali na Hrvaško in v Srbijo okoli 1200 zavednih Slovencev, mnoge pa poslali v Nemčijo in Avstrijo na prisilno delo. Vendar je organizacija OF rasla iz dneva v dan. Padali so talci; ljudi, ki so bili osumljeni sodelovanja z OF, je nemški okupator pošiljal v taborišča. Že leta 1941 so padli v gestapovske roke komunisti: Kerencič, Rudi Ilc, Koželj, Lovrenčič, Čučka so izselili. Bežjak je pobegnil v Ljubljano, v ilegalo so odšli Lacko, Kramberger in Osojnik, zelo načitan kmet, ki ga je za komunistem pridobil Jože Lacko. Decembra 1941 se je začel skrivati Kramberger in postal propagator OF. Tehnika KP v Ptuj, ki je pred vojno tiskala letake proti hitlerizmu, je prenehala delovati. Tiskarja Murna so zaprli. Zvonko Sagadin, ki je tehnički pomagal, je odšel iz Ptuja, Vilhelma, ki je tudi delal v tehniki, so Nemci izselili. Okupator je izselil tudi Čučka, v vojno ujetništvo so odpeljali dr. Potrča.

Ostala je le peščica komunistov, ki so mogli delati za osvoboditev. Postojanke pa so padale druga za drugo. V Novi vasi so zaprli Nežko Krambergerjevo in njeno hčerko. Decembra 1941 so zajeli tam ilegalca Jožeta Murna iz Trbovelj, na Kogu je padel Kerencič, v Središču Berce. Leta 1942 je KP doživela nove neprecenljive izgube: padla je Slovenjgoriška četa in z njo trije brati Reš, Kramberger, Zaveč, nato pa narodni heroj Jože Lacko, ki so ga zverinsko ubili v ptujskih zaporih, nato delavka Olga Meglič, v taborišču je umrla mladinska sekretarka Anica Kaučević, stara 19 let, Mileno Berce iz Središča so ustrleli. Do konca leta 1942 je padlo 86 talcev, med njimi nad 30 komunistov.

KP PO LETU 1942

Izgledalo je brezupno, vendar ni bilo tako. Čeprav je padlo toliko žrtev, je narodnoosvobodilno gibanje raslo po prvem zatišju, po množičnih deportacijah poleti in v jeseni leta 1943 zopet nanovo. Sprva počasni, zaradi preplaha in zato, ker je ostalo le nekaj komunistov še na svobodi, ki so znova razširili krog sodelavcev OF, v KP so stopili novi neustrašni borci: Jožko Golob, študent iz Zlatolčja, Fr.

Belašak-Tone, študent iz Mureti, mlada trgovka Mimica Legvart-Nataša iz Stojnc, sivilja Stefka Kolaric-Grozdana iz Zabjeka, Ida Zdravc-Nada, dijakinja iz Male Nedelje, ki je pred vojno hodila v ptujsko gimnazijo, med vojno pa je delala na uradu za delo v Ptuj, in še drugi.

Od časa do časa sta leta 1943 prihajala v Ptuj komunisti-organizatorja OF Cvetka Praprotnik-Stefka in Tone Znidarič-Stefan, ki sta odšla iz ptujskega okraja januarja 1941, ko je OF zajela že vse predele ptujskega okraja.

Od starih komunistov, ki jih okupatorjeva roka ni dosegla, moramo imenovati Ženko Sagadin, Zvonka Sagadin in Milico Vučak, ki so začeli z letom 1944 zopet živahno delovati za OF. Poleti (18. junija) 1941 so osnovali okrožni komite KP, v katerem so bili Milko Golob-Jožko, Franc Belašak-Tone, Franc Belašak-Simon, Zenka in Zvonko Sagadin; pozneje se je komite ojačal z novimi člani. Komite je menjaval svoje postojanke. Sprva se je shajal po Ptujem polju, pozimi pa je bil v Haložah.

Kaj bo z združnim domom v Dornavi?

Precej let je že minilo, kar so v Dornavi spravili pod streho veliko zgradbo, ki bi v njej naj

Velik požar pri Slovenskih Konjicah

V noči med 24. in 25. julijem t. l. je ob 22. uri z vso silo izbruhnil požar na gospodarskem poslopju Ivana Sevsaka v Zg. Gruškovju pri Slovenskih Konjicah. Poslopje je pogorelo do tal, škoda pa znaša nad milijon dinarjev. Vzrok požara še ni ugotovljen, vendar domnevajo, da bi ga mogel povzročiti starejši možakar, ki je tam bival in opravljal gospodarska opravila. Dotični je v požaru tudi zgorel. Poslopje je bilo delno zavarovano.

HUMOR

VSE ZA MIR

V Lyonu se je vnel med teddy-boys krvav pretep, v katerem je bilo več desetih ranjenih. Na policiji so takole pojasnili povod obračunavanja: — Sporekli smo se, komu naj pripade letošnja Nobelova nagrada za mir.

TOČNA DEFINICIJA

Zenska srednjih let: »Sem tako mlada kakor prej, samo da me to zdaj stane mnogo več kakor prej.«

dilne misli v G. Radgoni. Do sredine avgusta sta Kerencič in Kuhar skupno delala na Ljutomersko-radgonskem področju.

Jože Kerencič je v domačem dobil za OF zanesljive sodelavce, delavca Boga Pokrivača iz Jastrebec, Rudolfa Zabavnika, kmečkega sina iz Jastrebec, svojega brata Alojza, mehanika v Ptuj in še nekatere. Kerencič so novembra 1941 aretirali pri stricu na Pesnjci. V roke okupatorja so padli še drugi poborniki za svobodo iz središkega okoliša. Okupator je leta 1941 ustrelil iz središkega predela osem talcev, veliko pripadnikov OF pa je poslal v taborišča. Z aretacijami je nadaljeval leta 1942, padli so novi talci, v nemških taboriščih pa so umirale žrtve od gladi in bolezni.

Veliko bi še lahko napisali o upornikih proti okupatorju iz leta 1941, napisali smo le nekaj drobcev iz dni trpljenja, iz dni hudih preizkušenj našega naroda, iz zgodovine prvih junaških upornikov, med katerimi so nepozabna imena velikih junakov Jožeta Lacka, Jožeta Kerenciča in Vinka Megla — narodnih herojev ter drugih pogumnih borcev za svobodo, Franca Osojnika, Rudija Znidariča, Franca Peršona, Hercega, Arnuša, dr. Spindlerja, Miha Anžela, Berceva, Skaleta, bratov Rešev in še mnogih, ki so med prvimi umrli v boju proti fašizmu. V. R.

ČEZ DOBER MESEC:

VIII. Mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov v Ljubljani

Mednarodni vinski sejmi v Ljubljani vzbujajo že vrsto živno zanimanje poslovnega sveta. Ti sejmi, so se uveljavili zlasti zaradi objektivnih kriterijev, ki jih zastopajo v ocenjevanju predloženih vzorcev mednarodne komisije degustatorjev, sestavljene iz uglednih enologov. V minulih letih so najboljše ocenjeni vzorci vin hitro našli pot na svetovna tržišča, zato lahko pričakujemo tudi od letošnjega mednarodnega vinskega sejma, da bo izdatno vplival na hitro in solidno blagovno izmenjavo na tem proizvodnem področju.

Imenovanje ocenjevalnih komisij

Zvezni organizacijski odbor za letošnji mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov je že imenoval mednarodne komisije degustatorjev za predložene vzorce v in sadnih sokov, v zadnjih dneh pa je bila imenovana tudi komisija za ocenjevanje žganih pijač, ki so novost v programu letošnjega vinskega sejma na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Ocenjevanje predloženih vzorcev bodo komisije opravile dovolj zgodaj, tako, da na večer pred otvoritvijo letošnjega sejma poslovnemu svetu že znani rezultati ocenjevanja. V dneh od 1. do 8. avgusta bodo ocenjevali vino, od 6. do 8. avgusta žgane pijače, od 8. do 10. avgusta sadne sokove.

Za letošnje ocenjevanje vzorcev vin je določen naslednji mednarodni sestav komisije degustatorjev:

Predsednik: ing. Velimir Vučković, direktor enološke postaje Vršac; člani: Georges Georgeakopoulos, direktor grškega vinarskega inštituta, Lykovrysi-Kiphissia, Athènes, Grčija; Roger Auvray, sodno priznani izvedenec za vina, Pariz; Commendatore Stefano Zaccane, podpredsednik Združenja italijanskih enologov, Italija; dipl. ing. Hans Sshratt, Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, Dunaj; dr. Heinrich Fahrnschon, Zveza nemških izvoznikov vin, Bad Godesberg; ing. Stefan Teodorescu, direktor oddelka za kletarstvo Zavoda za vrtnarska in vinarska raziskovanja, Bukarešta; ing. Ivo Zupanič, enolog, Maribor; dr. ing. prof. Dragi Milisavljevič, Agronomska fakulteta, Nova Sad; ing. Slavko Dražič, svetnik Združne vinogradniške-sadarske poslovnice zveze Hrvatske, Zagreb; Zarko Pavlovič, načelnik vinarskega odseka v Zavodu za vinogradništvo in vinarstvo, Skopje.

Prva razstava sadnih sokov je bila v okviru lanskega vinskega sejma. Ta razstava je vzbudila zanimanje številnega prebivalstva in zanimanje trgovine, ki je hitro spoznala, da na tržišču lahko plava zmerom večje količine teh zdravih in kulturnih pijač. Tako se je tržišče prvikrat seznanilo z najboljšimi dosežki na tem industrijskem področju ter pogojilo njegove proizvodne naloge. Letosnje ocenjevanje sadnih sokov bodo opravili strokovnjaki, ki imajo v

tej proizvodni panogi že bogate izkušnje:

Predsednik: dr. ing. Franc Adamič, direktor Kmetijskega inštituta LRS, Ljubljana; člani: ing. Franc Bitenc, docent Agronomske fakultete, Ljubljana; Milan Pavlovič, svetnik-sekretar sekcije za alkoholne in brezalkoholne pijače Zvezne zunanjtrgovinske zbornice, Beograd; ing. Emilija Letonja, šef živilsko-kemičnega laboratorija CHZ, Ljubljana; ing. Rutka Jaša, profesor Agronomske fakultete, Sarajevo; dr. Delimir Sulc, tehnični direktor združnega podjetja za proizvodnjo sadnih sokov, koncentratov in alkoholnih pijač »Stubičanka«, Gornja Stubica; dr. ing. Krunoslav Jakovljevič, šef odseka za konzervno industrijo pri Zavodu za živilsko industrijo, Zagreb; dr. ing. Vlastimir Crnčević, profesor Agronomske fakultete, Beograd.

Za člane komisije, ki bo ocenjevala vzorce žganih pijač, sladkanih in rastlinskih likerjev, likerske cocktaile, emulzijske likerje, punče in sadne deserte so določeni naslednji člani:

Josip Bauman, tehnični vodja Tovarne alkoholnih izdelkov »TALIS«, Maribor; Dušan Milenković, tehnični direktor podjetja ŽUPSKI RUBIN, Kruševac; Antonio Pajer, tehnični vodja pogona podjetja CRYSTAL, Beograd; ing. Ivan Simić, šef oddelka za napredek proizvodnje podjetja »MARJAN BADEL«, Zagreb; dr. Richard Teltscher, London; Albin Zaletel, šef proizvodnje podjetja »ALKO«, Ljubljana; Leo Zelinka, »FRUCTAL«, Ajdovščina.

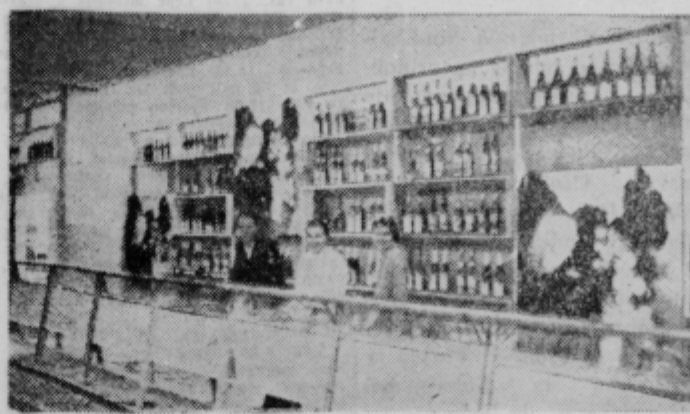
Udeležbo na letošnjem mednarodnem sejmu vin, žganih pijač in sadnih sokov so doslej prijavile naslednje države: Italija, Francija, Avstrija, Zvezna republika Nemčija, Kanada, Nova Zelandija, Melka, Avstralija, Grčija, Romunija, Anglija, Španija in sedva Jugoslavija. Da bi zagotovili sejm tudi resničen komercialni uspeh bo Gospodarsko razstavišče v Ljubljani kot tehnični realizator tega sejma zahtevalo od slehernega proizvajalca predloženih vzorcev tudi ustrezno izjavo, o njihovi dejanski zalogi. To izjavo bo potrdil odgovorni vinarski inšpektorat. Tako bodo v Ljubljani razstavljeni vzorci predstavljali tudi dejanske tržne viske na rebo tržišče moglo računati.

Proizvajalci opreme za vinogradništvo in kletarstvo na sejmu

Letošnji sejem bo pomemben tudi zato, ker se bodo na njem predstavili proizvajalci opreme za vinogradništvo in kletarstvo ter proizvajalci različnih reprodukcijskih sredstev potrebnih tej industrijski panogi. Stiskalnice za vino, trirni sloji in azbesti, filtri, naprave za proizvodnjo bistrih in motnih sadnih sokov in koncentratov, naprave za proizvodnjo marmelad, djemov in sadnih pulp, naprave za tarne sladkorja in špirta ter razne aparature za kemično industrijo, oprema za mestne industrijske klavnice ter mlekarne, menjalci toplote kot gl vni element naprav za pasteurizacijo in koncentracijo sadnih in zelenjavnih sokov itd. — to je samo nekaj imen iz dolge vrste strojev in mehanizacijskih sredstev, ki jih bodo prikazala domača in tuja proizvodna podjetja, med katere sodi po širokem asortimentu izdelkov zlasti Tvornica uredjaja za hemijsku in prehranbeno industrijo »JEDINSIVO« iz Zagreba.

Propagandna razstava na sejmu

V okviru sejma bo tudi velika propagandna razstava, ki bo v maketah kakor tudi slikah prikazala lepo stevilo naših modernih vinarskih objektov, kot so kleti, posamezne naprave v vinogradništvu in vinarstvu itd. Ta propagandna razstava bo domačin in tujim obiskovalcem pokazala, da smo v Jugoslaviji v vinarstvu že prešli na sodobno industrijsko proizvodnjo na katero mora mednarodno tržišče računati in ki nam odpira še večje možnosti in še daljnosežnejše perspektive.

Na lanskeletni vinski razstavi

Nov sistem finansiranja šol

V poslednjih mesecih, odkar smo v šolstvu začeli uveljavljati novi sistem finansiranja, je bilo v dnevnem in drugem tisku že precej razpravljanja o spremembi materialnega položaja vzgojno izobraževalnih ustanov v prihodnosti. Mnogo je bilo povedanega o načinu in oblikah finansiranja šol, o sami tehniki materialne oskrbe šol in celotnem mehanizmu vzdrževanja prosvetnih ustanov. Seveda ne gre le zgolj za ustreznejšo ureditev materialnega položaja šol, vsklajeno z našim družbeno ekonomskim sistemom in družbenim razvojem sploh, marveč se s tem porajajo tudi novi družbeni odnosi v šolstvu, hkrati pa se oblikuje kakovostno nov položaj organov družbenega samoupravljanja v šolah, ki se bo bistveno razlikoval od dosedanjih vlog in vsebine dela tako šolskih odborov kot učiteljskih zborov.

V čem je ta spremenjena vloga in vsebina dela organov družbenega samoupravljanja v šolah? Temu vprašanju je namenjeno premišljanje v pričujočem sestavku. Starši pa tudi drugi državljani se nedvomno živo zanimajo za to in si prizadevajo prispevati svoj delež k oblikovanju ustrezne družbene vloge šole in k pravilnemu vrednotenju njenih vzgojnih in izobraževalnih nalog.

Spremenjeni način finansiranja osvobaja šole proračunske administrativne dodeljevanja sredstev in tako postajajo samostojne družbene ustanove, ki si same oblikujejo svoj dohodek glede na svoje vzgojno in izobraževalno delo. To jih osamosvaja in postavlja v enak položaj, kot ga imajo druge družbene ustanove in gospodarske organizacije, v katerih se vse bolj uveljavlja načelo delitve dohodka po delu.

Novi sistem finansiranja šol odpravlja pristojnost politično teritorialnih enot nad vzgojnimi in izobraževalnimi ustanovami, kot je bilo to doslej, ko je bila šola republiška, okrajna ali občinska in je za svoje delo dobivala sredstva iz proračuna politično teritorialne enote. Šola postaja samostojna in postaja povsem nov odnos med šolo in njenim ustanoviteljem. Šola je dolžna izvajati takšen vzgojno izobraževalni program, kot ji ga določi njen ustanovitelj (politično teritorialna enota, gospodarska ali družbena organizacija, finančno samostojni zavod, državni organ ali druga družbena pravna enota), ustanovitelj pa mora za izpolnjevanje nalog šole priskrbeti tolikšno materialna sredstva, da je z njimi zagotovljena tista dejavnost šole, zaradi katere je bila ustanovljena. Tako je na primer občinski ljudski odbor kot ustanovitelj osnovne šole dolžan zagotoviti obvezno osemletno osnovno šolanje iz sredstev občinskega družbenega sklada za šolstvo; prav tako je na primer gospodarska organizacija, če je ustanoviteljica strokovne šole, dolžna zagotoviti

sredstva za njeno osnovno dejavnost, ki je namenjena šolanju strokovnih kadrov. Zato na primer finansiranje posamezne strokovne šole ali druge vzgojno izobraževalne ustanove ni le naloga določene občine, na katere območje šola stoji, marveč je to naloga raznih zainteresiranih družbenih činiteljev, ki so dolžni v enotnem sistemu zagotoviti stabilno finansiranje šole. Šole bodo potemtakem dobivale sredstva oziroma bodo imele dohodek za opravljeno delo. Kriteriji za delitev sredstev šolam bodo izoblikovani na podlagi kategorizacije šol, slednja pa bo izvedena glede na potrebe šol in njihove delovne pogoje, po normativih za opremo itd., s čimer bodo vselej določena objektivnejša merila za normalno delo šole, medtem ko so doslej neredko odločali o sredstvih, namenjenih šolam, razni subjektivni kriteriji upravnih organov in omenjene proračunske možnosti politično teritorialnih enot.

V prihodnje bo določena tudi obvezna amortizacija šol, opreme in učil v okviru sredstev za osnovno dejavnost šole. Tako bo zagotovljen stalen vir za učila in obnavljanje šolske opreme. S tem pa bomo odpravili tudi eno izmed večjih vrzelj v ustvarjanju potrebne materialne podlage za delo šol.

Podrobno določanje letnega proračuna šole, ki ga je potrjevala pristojna politično teritorialna enota, bo torej zamenjalo samostojno razpolaganje z do-

hodkom, ki ga bo šola dosegla s svojo osnovno dejavnostjo, pa tudi z dodatnimi dejavnostmi, kot so na primer večerine šole za zaposlene, razni izobraževalni tečajji itd. Vsa tako pridobljena sredstva šole bodo tvorila celoto in bodo razporejena po finančnem načrtu šole, ki ga bo v sodelovanju z učiteljskim zborom in ravnateljem šole sprejel šolski odbor. Šola bo lahko ustanovila tudi svoj investicijski, rezervni ali kak drug sklad.

Te novosti v načinu finansiranja prepričljivo dokazujejo, da bo s tem šolam omogočen svobodnejši razvoj in da tak položaj šol dejansko ustvarja pogoje za njihov razvoj v samostojne družbene ustanove.

S tem pa se seveda vedno bolj krepi pomen organov družbenega samoupravljanja na šolah.

Novi sistem finansiranja in delitve dohodka po delu postavlja družbene organe v nov položaj, ker dobivajo mnogo večje in bolj odgovorne pristojnosti. Šolski odbori bodo določali delovne načrte šol in organizirali njihovo delo, vplivali bodo na zagotovitev materialnih sredstev in skrbeli za njihovo pravilno delitev v skladu z načeli, ki jih bodo določili. Prav tako bodo morali posvetiti skrb kadrovanju ustreznega učnega osebja ter vsaj delno dejavnost šol in njihove odnose z družbenim okoljem, v katerem delujejo. Tako bodo šole tesneje povezane z možnostmi in potrebami komun, gospodarskih organizacij oziro-

ma družbenih služb, za katere pripravljajo kadre.

Ta spremenjeni položaj šole pa bo ne le poglobil naloge šolskega odbora, temveč bo utrdil tudi vlogo učiteljskega zbora, ki organizira in opravlja delo v šoli. Učiteljski zbor bo imel odločilno besedo pri oblikovanju kriterijev za delitev dohodkov šole, kakor tudi pri izvajanju njenega vzgojno izobraževalnega programa, pri izboru učnega osebja in pri vseh drugih pomembnih nalogah šolskih organov. Tako bodo učiteljski zbori dejansko z lastnimi silami razvijali nove družbene odnose na šoli. Tako ustvarjeni pogoji za delo pa bodo tudi omogočili, da se bodo sposobni in prizadevni prosvetni delavci lahko v polni meri uveljavili in razvili svojo ustvarjalnost pri učnovzgojnem delu.

Ze ta skopo nanašana problematika daje slutiti globoko preobrazbo vloge in položaja vzgojno izobraževalnega sistema v naši družbi, ki se osvobaja državnoupravnih spon in dobiva najširši družbeni značaj.

Novi vidiki na tem področju odpirajo najširše možnosti sodelovanja s šolo tudi vsem družbenim organizacijam in ustanovam, ki imajo še poseben interes pri vzgoji otrok in mladine ter si prizadevajo, da bodo v šolah ustvarjeni potrebni pogoji za pravičen duševni in telesni razvoj mlade generacije.

B. L.
Po reviji »Otrok in družina«

Človek in vreme

Vsaka družina ima svojega vremenskega preroka. Vreme se bo bržkone spremenilo, če se prebujajo dedov revmatizem ali če začno skeleti zrasle rane in kurja očesa postarjega strica. Zelo številni so na žalost ti nesrečni »človeški barometri«, ki napovedujejo nevihte, odjugo, ohladitev in deževje tako, da postanejo sitni, razdražljivi, skratka neuzitni za svojo okolico.

Ljudje smo, kakor pravijo, »zračne ribe«. Gibanja in dogajanja v našem elementu, v ozračju, obdajajočem zemeljsko oblo, vplivajo tako ali drugače na naše počutje in življenje sploh. Že leta 1820 je nek zdravnik ugotovil zvezo med spremembami vremena in človekovim zdravstvenim stanjem. Opazil so tudi, da vremenski pojavi sprožijo nekatere bolezni. Dandanes imajo te bolezni posebno ime: »meteorotropske bolezni«.

Z gotovostjo lahko k njim prištejemo trombozo, komplikacije pri pljučnih operacijah, angino, difterijo, otroško paraliza, mrtvoud in končno umiranje. Sodiijo, da so bržkone meteorotropni tudi vnetje slepiča, izlitje žleznih čirov in nekatere ušesne bolezni.

Da so to dognali, je bila potrebna dolga vrsta podrobnih opazovanj. Vprašanja so skupno proučevali zdravniki, meteorologi in geofizičarji. Tako so na primer raziskovali, kateri geofizikalni vpliv pravi pravi vzrok sprožitelj. Vplivajo činitelji krajevnega pomena: zračna temperatura, pritisk, oblačnost, sončni žarki, radioaktivnost tal in ozračja. Po-

membni so tudi drugi vplivi — prihod vlažnih zračnih gmot, jakost ohladitve, soparja, odjuga, prehod meteoroloških front, končno pa še razdelitev pritiska ter ozračna napetost in aktivnost. Opazovali so posamezne bolezni z ozirom na vse te činitelje.

Dognali so na primer, da se angina pojavi ob nastopu hladnih front. Verjetnost mrtvouda je pri nastopu hladnega vremena dvakrat večja. Vseh teh bolezni vreme ne povzroči, pač pa jih sproži. Že to dognanje pa pomeni zdravniku novo perspektivo in vremenslovci novo nalogo.

Dandanes prenašajo radijske postaje vremenska poročila za pomorstvo, letalstvo, kmetijstvo in »za splošno uporabo«. Ni pa daleč čas, ko bodo vremenske postaje obveščale o bližnjih vremenskih spremembah tudi bolnišnice in zdravilišča.

Zadruga so na slabšem

V ptujski občini so se kmetijske zadruge z združitvijo v močne gospodarske enote sicer zelo okrepile, imajo pa še številne težave, katerim so pretežno vzrok objektivni pogoji. Eden takih problemov je zadržni odkup.

Zadruge razumljivo težijo k temu, da bi si našle na tržišču svoj prostor na soncu in tudi s tem zvišale svoj promet. Pri tem so nekatere zadruge pokazale dovolj prizadevnosti. Kupujejo na primer svoja tovarna vozila, ker želijo navezati neposreden stik s tržiščem oziroma s potrošniki središči. Tako se skušajo izogniti posredovalcem, ki največkrat ne koristijo niti zadruzi niti potrošniku.

Precej pikrih razprav je med zadrugami o ptujskem povolno pletje je za zadruge nezaželen konkurent. Pravijo, da jim povzroča neželjeno konkurenco, ker si le prevečkrat lahko privoščijo navijanje cen.

Močno podjetje »Sadjar« ima prav tisto, kar zadrugam manjka: skladišča za sadje, zaloge umetnih gnojil in drugih sredstev za kmetijstvo, predvsem pa ima — v tem času v zadrugah tako pogrešane — zaloge za sadje. »Sadjar« ima baje sam 80.000 rabojev.

Zadruge so na tako močnega konkurenta očitno nejevoljne. Mi organiziramo proizvodnjo, borimo se za kooperacijo, dajemo kmetovalcem zadrugnikom pomoč v raznih oblikah, takle veleodkupovalce pa tedaj, ko je čas, samo pride in zadovoljno odkupuje, pri tem pa še navija cene in nam odzira odkup. Tako pravijo nejevolni v zadrugah. Tudi občinski politični forumi v Ptujju razumejo tak enosopren položaj zadrug in razmišljajo, kako bi poravnali stih »spor« med »Sadjarjem« in zadrugami. Siliti je celo nekaj predlogov, da bi »Sadjarja« preosnovali v nekak organ — trgovsko razmeroma slabo razvitih — zadrug. Tako naj bi po teh predlogih »Sadjar« postal nekaka zadruga agencijska ustanova. Predlog res ni slab.

V sindikalno politično šolo naj gredo najboljši!

Delo in pouk v Sindikalni politični šoli v Ptujju in v Majšperku je zaključeno. V Majšperku je zelo uspešno zaključilo 5-mesečno šolanje 32 slušateljev s povprečno prav dobrim uspehom.

Sedaj, ko se nahajamo v pripravi na sprejem novih slušateljev v Sindikalno politično šolo, pa se v sindikalnih podružnicah ponovno postavlja vprašanje, koga poslati v šolo.

Prva skupina absolventov Sindikalne politične šole v Ptujju 1960-61

V Ptujju je Sindikalno politično šolo obiskovalo 45 slušateljev iz sindikalnih podružnic z območja Ptujja. Prva skupina 25 slušateljev je šolo z uspehom zaključila, druga skupina 20 slušateljev pa bo šolo zaključila v avgustu tega leta.

V septembru nameravajo absolventi obeh šol organizirati zaključne študijske ekskurzije in tovariško srečanje s svojimi predavatelji. Letošnje »izkušnje« in uspehi, ki so bili doseženi v Sindikalni politični šoli v Ptujju in v Majšperku, so ponovno potrdili, da je tak sistem izobraževanja kadrov za delo v sindikatih in organih delavskega samoupravljanja izredno koristen in nujen.

Dosedanji program Sindikalne politične šole se na pridobitvenih izkušnjah izpopolnjuje in prilagaja novim potrebam našega hitrega družbenega razvoja. Družbeno-ekonomski sektor Delavske univerze in Občinski sindikalni svet vršita v sedanjem obdobju temeljite priprave na pričetek Sindikalne politične šole, ki bo v oktobru pričela v Ptujju, v Majšperku in Kidričevem. Predvideva se, da bodo vse tri šole sprejele 120 slušateljev iz sindikalnih podružnic in delavskih svetov.

Absolventi Sindikalne politične šole v Majšperku

lo? Na to vprašanje, bodo lahko hitro našli odgovor v vseh sindikalnih podružnicah in delavskih svetih, ki s čutom odgovornosti pristopajo k načrtnemu izobraževanju svojih

terisirana, da se vodilni kadri sindikalne podružnice in delavskega sveta idejno-politično in družbeno-ekonomsko izobražujejo.

B. F.

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 30. JULIJA
6.00—6.30 Jutranji pozdrav — vmes ob 8.05—8.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 8.30 Reklame, 9.40 Vredmet ritem, 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiska in vremenska napoved, 7.15 Koračnice igra pihalni orkester JLA, 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva, 7.35 Godalni orkestri in naši pevci zabavne glasbe, 8.00 Mladinska radijska igra — Sergej Mihalkov: Mehikane, 8.40 Iz albuma skladb za otroke, 8.55 Medigra na kitaro, 9.00 Poročila, 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden, 9.46 Blaž Arnič: Pesem (drugi stavek iz klavirskega tria št. 11), 10.00 Se pomnite, tovariši... 10.30 Nove in stare skladbe Boruta Lexika, 10.50 Nedeljska matineja, 11.40 Milica Kreol: Legenda in resnica (reportaža), 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Za našo vas, 13.50 Lepe melodije z orkestrom Mantovani, 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved, 15.15 Reklame, 15.30 Melodije, ki jih radi poslušate, 16.00 Igrano za vas, 17.00 Športno popoldne, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Zabavni zvoki za vse, 21.00 Športna poročila, 21.10 Dmitrij Šostakovič: simfonija št. 10 v e-molu, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 Plesna glasba, 23.00 Poročila, 23.05 Iz opere zakladnice Georga Friedricha Haendla, 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK, 31. JULIJA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Zagrebški jazz kvartet, 11.15 Branje za vroče dni — Potopljene zaklade — I. 11.35 »Kaj je videl zahodni veter...« Debussyjeve skladbe, 12.00 15 minut z Vaškim kvintetom, 12.15 Kmetijski nastavek, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Odločki iz opere Carmen G. Bizeta, 14.00 Povezke na tekočem traku, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.30 Zbor Günther Arndt poje nemške ljudske pesmi, 20.30 Radijska igra, 21.00 Janek Gregorc: Melanholični predelji, 21.37 Zvočni kladenci, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

skladatelja, 12.00 Narodne ob spremljavi harmonike, 12.15 Kmetijski nastavi — Ing. Tone Zorč: Gospodarski pomen pravilnega pripuščanja telic, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Kvintet bratov Avsenik vam igra, Koroški oktet vam prepeva, 13.35 35 minut pri slovenskih skladateljih, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Ponedeljkova panorama zabavnih melodij, 21.00—22.50 Koncert zbora in orkestra Italijanske radiotelevizije — vmes ob 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

TOREK, 1. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.25—5.45 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Zagrebški jazz kvartet, 11.15 Branje za vroče dni — Potopljene zaklade — I. 11.35 »Kaj je videl zahodni veter...« Debussyjeve skladbe, 12.00 15 minut z Vaškim kvintetom, 12.15 Kmetijski nastavek, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Odločki iz opere Carmen G. Bizeta, 14.00 Povezke na tekočem traku, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.30 Zbor Günther Arndt poje nemške ljudske pesmi, 20.30 Radijska igra, 21.00 Janek Gregorc: Melanholični predelji, 21.37 Zvočni kladenci, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

SREDA, 2. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.30

—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.30 Deset minut iz naše beležnice, 11.40 Jules Messenier: Le Cid — balcina glasba, 12.00 Ansambel Milana Slantice s pevci, 12.15 Kmetijski nastavi, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Ljubiteljem domačih napoved, 13.55 Nekaj razpoložljive glasbe, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski koledar, 20.00 Majhna prodajalna plošč s popevkami in zabavnimi melodijami, 20.45 Manuel de Falla: Kratko življenje, opera v dveh dejanjih, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

CETREK, 3. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.25—5.45 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Zbori Frana Gerbiča, 11.15 Branje za vroče dni — Potopljene zaklade — II. 11.35 Poljska in sovjetska zabavna glasba, 12.00 Ileana Bratuš poje narodne pesmi, 12.15 Kmetijski nastavi, 12.25 Stranovski valčki, 12.40 Domači napavi izpod zelenega Pohorja, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Poljski nastavek, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in nanevov, 20.45 Črna in bela, 20.50 Kajetan Kovič: Nove pesmi, 21.30 Lucijan Marila Števanec: Barile — sedem orkestralnih nesmitov, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

PETER, 4. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glas-

beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Sestanek instrumentov, 11.40 Otroci pozdravljajo, 12.00 Makedonske pesmi in plesi, 12.15 Kmetijski nastavi, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Pihalni orkester L.M. p. v. Rudolfa Starica, 13.35 Arlie in dueti iz Mozartovih oper, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Zabavni orkester »1001 Strings«, 20.15 Tedenski zunanepolitični pregled, 20.30 Iz deli Antonia Dvoraka, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

SOBOTA, 5. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.25—5.45 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 12.00 Vokalni kvartet poje znane narodne pesmi, 12.15 Kmetijski nastavi, 12.25 Veseli hrbičovi izrazilo in polo, 12.40 Orkester Alfred Newman, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Domače glasbene starosti, 14.00 Pol ure z velikimi zabavnimi orkestri, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Domače vite za runde — sobotni večer — 20.30 Radijska kvinteta — Mark Twain: Pandora in govedini, 21.05 Melodije za razliten konec tedna, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

HUMOR

UCENA ZENA

— Si slišal, kakšno ženo je dobil naš učitelj? Zna sedem jezikov.

— Moj bog, kakšen revež!

Moja zna samo enega, pa nikdar ne pridem do besede.

CIGAV OCE JE BOLJSI

Dva fantka se pogovarjata:

— Moj oče je bogat.

— Moj oče je pameten.

— Moj očka je posodil tvojemu denar.

— Moj ga pa ne vrne.

ZAKON IN L'UBEZEN

Mlado dekle se poroči s starejšim, dobro situiranim ženičnim kandidatom. Prijateljici se pogovarjata o nagibih, ki so privedli do tega.

— Kaj meniš, se je poročila iz ljubezni? — vpraša prva.

— Seveda — odgovori druga.

— Iz ljubezni do denarja...

Stanovanjska zakonodaja

(Nadaljevanje s 2. strani)

— voli hišni svet in posamezne članke;
— odpošle člana hišnega sveta, ki ne opravlja ali ne opravlja v redu te dolžnosti;
— predpiše natančnejša pravila o izvrševanju hišnega reda;

— sklepa o letnem predračunu dohodkov in izdatkov stanovanjske hiše;
— obravnava splošno poročilo o poslovanju hišnega sveta;

— sprejema sklepe in daje mnenje o vprašanjih v zvezi s stanovanjsko hišo, ki mu jih predloži hišni svet.

Zbor stanovalcev se zbere, kadar ga skliče hišni svet, oziroma mora biti sklican, kadar to zahteva najmanj tretjina polnoletnih stanovalcev.

Kar pa se tiče hišnega sveta, je ta operativni in izvršilni organ stanovanjske hiše kot pravne osebe, ki deluje v njenem imenu in jo v vseh zadevah zastopa pred tretjimi osebami. Hišni svet je tako glavni in osrednji činitelj družbenega upravljanja stanovanjskih hiš. Za vsako stanovanjsko hišo se praviloma oblikuje poseben hišni svet, vendar je možno tudi za več manjših stanovanjskih hiš v družbeni lastnini oblikovati skupen hišni svet. Pri tem pa je ohranjena ekonomsko-finančna individualnost vsakega stanovanjskega objekta, ker ostanejo hišni skladi ločeni za vsako hišo.

Hišni svet, ki upravlja stanovanjsko hišo, opravlja zlasti te zadeve:

— skrbi za tekoče vzdrževanje hiše in posameznih stanovanj;
— odloča o popravilih in prezidavah;
— skrbi za ureditev stavbene parcele in okolice hiše;
— odloča o uporabi skladov hiše;
— sklepa o letnem predračunu dohodkov in izdatkov in o zaključnem računu, ki ga predloži zboru stanovalcev;
— skrbi za redno pobiranje stanarine in najemnine;
— sklepa in odpravlja stanovanjske pogodbe;
— opravlja tudi druge za-

— težave imajo hišni svet v starih hišah, ker nimajo dovolj sredstev za redno vzdrževanje hiš;

— potrebnih bo še več sodelovanja med stanovanjsko skupnostjo in hišnimi sveti zaradi skladnejšega dela obeh. Na območju naše občine je trenutno 272 hišnih svetov, v katerih je vključeno v družbeno upravljanje skoraj tristo stanovanj s preko 10.000 prebivalci. V hišnih svetih je vključen v upravljanju tega stanovanjskega sklada približno vsaki deveti stanovalček.

— da hišni svet posvečajo premalo pozornosti na vzdrževanje zgradbe, razpoložljiva sredstva pa koristijo predvsem za popravilo stanovanj;

— težnja posameznih predsednikov, da sami upravljajo oziroma gospodarijo brez tesnejšega sodelovanja ostalih stanovalcev;

Cestnik Matevž
(Dalje prihodnjič)

GASILSKO MLADINSKO TEKMOVANJE

V nedeljo, 30. julija, bo v Stojncih gasilsko mladinsko tekmovanje z začetkom ob 8. uri na prostoru pred novim gasilskim domom. Tekmovanje mladine bo v merilu zveze, ne glede na to, da so posamezna društva že tekmovala v merilu gasilskega centra.

Vse tekmovalne mladinske desetine naj pridejo navedenega dne točno ob 8. uri zjutraj v Stojnce, kjer jih bodo reditelji vodili na posamezne tekmovalne prostore.

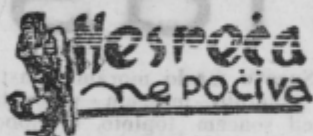
Mladinci bodo tekmovali v hi-

tem oblačenju, v teku čez ovire, v polaganju cevovoda na 103 m, v trodelnem napadu, v redovnih vajah in v suhem gašenju.

Pionirji bodo tekmovali v teku čez ovire s kolobarjem tipizirane cevi C, v vajah z vedrovko, v ročkanju po viseči lestvi, v relejnem (štetnem) prenašanju povelja-poročila.

Mladinke bodo tekmovala v verižni vaji, v hoji po gredi, v vprašanjih iz preventive, v preskoku čez jarek, v reševanju ponesrečenca.

nogo; Marija Bratusek, Gradišče 71 — s srpom se je vrezala v levo nogo; Matilda Klaus, Korčace 79 — podrla jo je krava in ji poškodovala desno nogo; Franc Drobniak, Brstje 12 — padel je pod voz in si poškodoval levo nogo; Jože Kuret, Ptuj, Murkova 5 — padel je po stopnicah in si poškodoval po telesu; Ljudmila Segula, Mezgovci št. 55 — sošolec ji je vrgel kamen v glavo; Marica Tušek, Grajenščak 10 — pri delu si je poškodovala desno roko; Ivan Balic, Varazdin, Slovenska 11 — padel je z motorja in si poškodoval desno roko; Sebastijan Teskač, Gruškovec 69 — padel je in si poškodoval desno nogo.

V zadnjem času so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci: Dragotin Bosak, Krapina — padel je z motorja in si poškodoval glavo; Romana Kuret, Kidričevo 5 — padla je z gugalnice in si poškodovala glavo; Jože Pihler, Ptuj, Bezjakova 8 — padel je in si poškodoval glavo; Ljilka Janžekovič, Polenshak — pri delu si je poškodovala desno roko; Janez Kidrič, Stoperice 81 — brat ga je vrezal s koso v levo

ŠPORT

Iz ptujskega športnega življenja

Različne športne panoge gojimo v različnih letnih časih glede na vremenske okoliščine (tako se bavimo s plavanjem samo poleti, nasprotno gojimo smučanje, drsanje samo pozimi). Tudi večina tekmovalcev je zaradi tega razdeljena v spomladanski in jesenski del (nogomet, košarka, rokomet, odbojka). Zaradi tega so nekateri meseci bogatejši na športnih prireditvah, drugi manj. V Ptuj sta najbolj pasivna meseca julij in avgust, ko se razen plavanja ne bavi nihče z ničemer. Večina športnih društev in sekcij ima počitnice. Nekateri športniki odhajajo k morju, drugi v gore, ostali pa preživljajo »pasje vreme« doma kakor vedo in znajo. Toda telovadno društvo Partizan in rokometna sekcija RK »Drava« organizirata že več let nazaj skupna taborjenja za svoje stalne člane. Kakor eni tako tudi drugi taborijo v Biogradu na moru in tisti, ki so bili prejšnja leta v eni ali drugi skupini, letos tudi prav gotovo reflektirajo. Del sredstev taborjenja krijejo člani sami, drugo plača organizacija. Taka taborjenja so se doslej zelo dobro obnesla in nič napačnega ne bi bilo, če bi tudi druge organizacije poskrbele za prijetnejši oddih svojih članov.

Vsi tisti, ki v času tekmovalni radi obiskujejo naša igrišča, sedaj ne marajo zanje, kajti so prazna, nezanimiva. Toda nekateri vneta ljubitelji okroglega usnja vendar ne morejo najti miru. Posebno v večernih urah je na otroškem igrišču ob Ciril-Metodovem drevoredu zelo živo. Na nogometnem igrišču se po-

dijo za žogo kakor za stavo. Na njem se odvijajo pravcati nogometni turnirji (po zgledu svetovnih nogometnih prvenstev). Iz razgovorov s »funkcionarji« sem zvedel, da imajo krajevno mladinsko prvenstvo Ptuj v malem nogometu. Ko sem na svoje oči videl dvoboj dveh takih moštev, sem bil presenečen. Kajti tekma je bila zelo razburljiva in navijanje nestrpnih gledalcev me je spominjalo na tekmo med Dravo in Aluminijem, ki se je končala s pretepom, vendar tu ni bilo tako hudo. Tekma se je v redu končala in dvošte-

vilčen rezultat me je presenetil (njihove strelske sposobnosti). Zmaga zdaj eno, zdaj drugo moštvo (odvisno je predvsem od tega, koliko »standardnih« igralcev ni na počitnicah). Igrajo predvsem na vse ali nič in rezultati kakor 11:1 niso redki. Zelo slabo je s formo teh moštev, kajti zmagovalci, ki slavijo tako visoko zmago, že naslednji dan zapuščajo igrišče poražen z istim rezultatom in od istega nasprotnika. Nekaj je med temi igralci zelo talentiranih, ki bi lahko zelo dobro zastopali barve Drave, če bi se vključili v njene vrste.

Več pozornosti dopisovanju o športu:

Vsi, ki imajo ptujski šport kot likor toliko pri srcu, se upravičeno razburjajo nad športnimi poročili ptujskih dopisnikov. To je popolnoma upravičeno, saj članki premnogokrat niso vredni objave, ker skoraj vedno prav ničesar ne povedo. Izjemni so tisti članki, ki prikazujejo zares pravo podobo športnih polj s športnih tekmovalni in prireditve. Marsikdo ima vtis, da so članki samo zaradi člankov in da so v zakupu posameznikov ter da služijo za zviševanje njihovega »dopisniškega« renomeja.

Članek, v katerem ne zveš niti za rezultat nekega športnega tekmovalja zares ne služi ugledu njegovega avtorja ter ne spada v časopis. Članek o nekem športnem dogodku naj vsebuje vsaj tiste osnovne elemente, ki so za ta športni dogodek značilni in pomembni. Saj imajo v jugoslovanskih športnih časopisih dovolj dobrih športnih reportaž, členkov in vesti in je že prav čudno, da se ptujski športni dopisniki niso iz njih še ničesar naučili.

Ptujski šport je zadnje čase zelo razgiban, toda tega ni občutiti v člankih, ki so zelo skromni,

nedoživeto napisani in čisto tudi neobjektivni. To je vsekakor velika krivica ptujskemu športu. Vsaj v našem domačem časopisu bi bili lahko članki izčrpniji, bolj doživeto napisani in realnejši. Lahko pa bi bili stilno in slovnično bolj izpopolnjeni. Te veliki hibi ptujskih športnih poročevalcev bi bilo treba posvetiti nekoliko več pozornosti.

Dolžnost vsakega športnega poročevalca je, da propagira športno dejavnost svojega kraja čim širšemu krogu bralcev. Tudi tega občutno pogrešamo pri ptujskih dopisnikih, saj se v ostalih športnih in drugih časopisih kaj redko pojavljajo članki o ptujskem športu, kar zopet ni pravilno.

Naj bo tako ali drugače, ptujskemu športu bo treba posvetiti več pozornosti in mu dati tudi v tisku pravo oceno in mesto. Če se bodo ptujski športni dopisniki le malo potrudili, to ne bo težko. Vsekakor pa moramo računati na pomoč novih in mlajših dopisnikov, ki bi se sčasoma lahko razvili v dobre športne poročevalce. Z nekoliko dobre volje bi upodili številnemu krogu bralcev, ki z zanimanjem spremljajo domače športne dogodke, obenem pa bi naš časopis še popestrili.

tf

Oglasni in objave

Prodajam

PRODAM MLATILNICO. Veršič Franc, Biš 4.
PRODAM KOŠNJO OTAVE. Ptuj, Mariborska 10.
PRODAM HISO, vinograd — zemljišče skupno ali tudi posamezno blizu tovarne Majšperk. Prešeren, Dežno 7.
VSELJIVO HISO z vrtom in njivo v Dražencih 4 prodam.
OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom oddam solidnemu interesentu. Naslov v upravi.

OBJAVA

ČREVARSKEGA VAJENCA sprejemem. Hrana in stanovanje preskrbljena. Korošec Anton.

RAZPIS

Družbeno-ekonomski sektor Delavske univerze Ptuj razpisuje v novem šolskem letu 1961-62

vpis

služatelj v petmesečno Sindikalno politično šolo v Ptuj, Kidričevem in v Majšperku. Program Sindikalne politič-

ne šole zajema naslednje teme:

1. delavsko gibanje v Jugoslaviji;
2. gospodarstvo;
3. vloga sindikatov v novih pogojih;
4. delavsko in družbeno samoupravljanje;
5. zakon o delovnih razmerjih;
6. kadrovska-socialna služba v podjetjih;
7. študijske ekskurzije;
8. vi sprašujete, mi odgovorjamo.

Pouk na vseh šolah bo pričel 15. oktobra 1961. Predavanja bodo dvakrat tedensko v popoldanskem času, enkrat tedensko pa se bo delo razvijalo v študijsko-debatnih skupinah.

V Sindikalno politično šolo se lahko vpišejo člani sindikata vseh sindikalnih podružnic na priporočilo izvršnega odbora sindikalne podružnice ali delavskega sveta. Rok za vpis je 1. september 1961. Vsi, ki se želijo vpisati v Sindikalno politično šolo, se prijavijo pri izvršnem odboru Sindikalne podružnice, katere člani so. Vse potrebne informacije dobijo zainteresirani tudi na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj, tel. 45 in Delavski univerzi Ptuj, Trg mladinskih delovnih brigad 4/1, tel. 225.

DELAVSKA UNIVERZA
P T U J

TOVARNA VOLNENIH IZDELKOV

Majšperk

razpisuje:

1 študentsko za šolanje na Višji šoli za socialne delavce v Ljubljani.
Lastnoročno napisane prošnje sprejema uprava podjetja do 10. avgusta 1961.

Stanovanjska skupnost Ptuj razpisuje delovno mesto računovodje

Pogoji: srednješolska izobrazba z ustrežno prakso v računovodstvu.

Nastop takoj. Prošnje sprejema tajništvo Stanovanjske skupnosti Ptuj, najkasneje do 15. avgusta 1961.

Kino

Mestni kino Ptuj

predvaja od 28. do 30. julija t.l. ameriški barvni film »ZLOMLJENA ZVEZDA«, od 1. do 3. avgusta t.l. angleški film »POPLAVE STRAHU«.

Kino Ormož

predvaja 29. in 30. julija t.l. francoski film »RDEČELASA JULIJA«, 3. in 4. avgusta t.l. pa ameriški film »TETOVIRANA ROŽA«.

Kino »Svoboda«

Kidričevo

predvaja 29. julija t.l. ameriški barvni film »HREPENENJE PO MOŠKEM«, 2. avgusta t.l. nemški film »NEDOKONČANA ZGODBA«.

Kino Zavrč

predvaja 30. julija t.l. angleški film »BODIMO SREČNI«.

Novi darovalci krvi

Dne 6. julija 1961 so darovali kri krvodajalci iz Desternika: Krause Marija, Zelenik Elizabeta, Potrč Terezija, Čuš Anton, Zorčič Neža, Črnko Katarina, Koletnik Terezija, Vaupotič Marija, Marinič Marija, Šimonič Franc, Bela Terezija, Vogrinc Jurij, Zampa Anton, Brumen Janez, Lacko Pala, Sattler Marija, Sestan Jožefa, Zagoršek Marija, Polanec Alojzija, Zelenik Otilija, Ornik Marija, Kocmut Magdalena, Kranjc Kristina, Brumen Franc, Potrč Bolfenk, Bosli Franc, V�drač Franc, Potrč Franciška, Toplak Marija, Polanec Alojz.

Dobremu organizatorju in poštvovalnim krvodajalcem najlepša hvala!

Dne 11. julija 1961 so se odzvali iz Dornave naslednji krvodajalci: Peteršič Anton, Golob Liza, Čigula Jožef, Sok Rozalija, Lajh Rozalija, Zgeč Roza, Marj Franciška.

Dne 13. julija 1961 so se odzvali krvodajalci iz Ptuja: Stubičar Anton, Perger Slavica, Zagoršek Marija, Stubičar Franc, Bercko Srečko, Urek Anton, Kristovič

Rudolf, Ilvar Ivan, Živič Frida, Janžekovič Marija, Kristovič Marija, Osvaid Alojzija, Zgeč Marta, Jagarinec Amalija, Šorj Franc, Ljubec Franc, Nežmah Marija.

Organizatorjem in krvodajalcem najlepša hvala!

V tem času so se odzvali še posamezni krvodajalci: Plohl Franc, Feguš Pavla, Prelog Alojz, Feguš Slavka, Zavec Elizabeta, Horvat Franc, Petek Alojz, Petek Stanko, Juršič Angela, Toplak Marija, Veršič Janez, Kociper Rudolf, Strok Martin.

V imenu bolnikov vsem iskrena hvala!

Rdeči križ Ptuj

Splošna bolnišnica Ptuj

Kmetijska zadruga »Haloze«, Ptuj

kupi KOMPLETNO VODNO CRPALKO za vodovod srednje zmogljivosti

Občinski praznik občine Ptuj

6. avgusta 1961 na letališču v Moškanjcih z začetkom ob 16. uri

Letalski miting

SODELUJE
40 LETAL

ROJSTVA

Rodile so: Klemenčič Matilda, Tibolci 31 — Anico; Tomažič Neža, Hardek 2 — Martina; Zemljarič Anica, Prvenci 30 — Janeza; Munda Marija, Stanovno 5, Ljutomer — Ivana; Habjanič Ana Marija, Jurovci 12 — Anico; Trančar Marija, Gorickak — Vladimira; Smigec Franciška, Vareja 29 — Slavka; Vidovič Marija, Pobrež 74 — Vladimiro; Maroh Marija, Mestni vrh 26 — Jelko; Kuvkovič Kristina, Boreci 7, Ljutomer — Majdo; Karas Terezija, Ormoška 3, Ljutomer — Branko; Adamič Cvetka, Kidričevo 2 — Marka; Sirmšek Kristina, Ob Dravi 3 — Sonjo; Petek Angela, Starše 32 — Franca; Kamenšek Marija, Grajena 4 — Ireno.

POROKE

Poroke: Vrabčič Anton, Slovanski trg 11 in Kreffl Marija, Vičav; 24; Rojko Franc, Grajena 9 in Kumer Elizabeta, Mestni vrh 31.

SMRTI

Smrti: Rožkar Ana, Moravci 32, roj. 4. 7. 1890, umrla 21. 7. 1961.

Dopisujte v

Ptujski tednik